

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Аналіз і оцінка стану експортного потенціалу підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.03,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Грищенко. А.О.

Керівник: д.е.н., проф. Піддубний І.О.

Рецензент: завідувач кафедри
менеджменту організацій державного
університету харчування та торгівлі
д.е.н., проф. Пічугіна Т.С.

В умовах активної інтеграції української економіки до структури світового господарства напрямком розвитку вітчизняних підприємств стала орієнтація на зовнішні ринки збуту продукції. Проведена на початку 90-х років минулого століття загальноекономічна реформа в країні і реформа зовнішньоекономічної діяльності надали промисловим підприємствам широкі можливості у сфері формування і використання їх експортного потенціалу.

Основи теорії експортного потенціалу підприємства закладено у працях таких представників світових шкіл стратегічного менеджменту та конкурентоспроможності як І. Ансофф, Х. Віссема, Д. Даннінг, П. Друкер, Б. Карлофф, Н. Мінтцберг, М. Портер, С. Прахалад, Дж. Стігліц, Г. Хамел.

Значні методологічні новації у розвиток теорії експортного потенціалу підприємства зроблено у працях таких українських і російських вчених як Є. Волкодавова, Т. Гордеева, С. Дорогунцов, В. Дружиніна, І. Карапейчик, О. Кісельова, А. Мазаракі, Т. Мельник, Н. Пирець, Л. Піддубна, Л. Серова, І. Скорнякова, Д. Стеченко, Л. Яремко, Т. Циганкова.

Огляд науково-методичної літератури свідчить, що специфіка аналізу та оцінки стану експортного потенціалу підприємства досліджена недостатньо. В роботах вчених терміну «експортний потенціал» дається багато тлумачень, але, на жаль, немає вичерпної відповіді щодо поняття «експортний потенціал підприємства». Виходячи з цього, тема дипломної роботи є актуальною і присвячена пошуку єдиного тлумачення даного поняття а також шляхів вдосконалення формування та розвитку експортного потенціалу підприємства.

Саме від ефективності використання експортного потенціалу багато в чому залежить комерційний успіх підприємства на зовнішньому ринку.

Вирішення цих завдань безпосередньо залежить від правильно сформованою і перетвореної в життя стратегії управління експортним потенціалом, від обраної структури управління, якісного обліку і контролю діяльності на підприємстві. Процес формування і використання експортного

потенціалу окремо взятого підприємства не може протікати ефективно без цілеспрямованого і активного сприяння з боку держави.

В даний час у підприємств, що здійснюють експортну діяльність, як правило, відсутні стратегії збуту продукції на зовнішніх ринках, а планування експортної діяльності обмежується лише оцінкою майбутніх продажів без будь-якої прив'язки до виробництва.

Складність розв'язання зазначених проблем пов'язана також з тим, що в теперешній час на рівні регіону функціонує структура управління зовнішньоекономічною діяльністю, яка не забезпечує тісний взаємозв'язок її елементів, відсутні державні органи, які забезпечують належний розвиток експортної діяльності.

Метою дипломної роботи є дослідження і обґрунтування теоретичних положень і методичного забезпечення аналізу і оцінки експортного потенціалу енергомашинобудівних підприємств.

Для досягнення поставленої цілі необхідне рішення наступних завдань:

1. Уточнити поняття експортного потенціалу промислового підприємства, визначити його економічний зміст і структуру, виявити його вплив на рівень економічної ефективності підприємства.

2. Дослідити та оцінити рівень розвитку та механізм управління експортного потенціалу промислових підприємств регіону та обґрунтувати пріоритети раціонального управління.

3. Обґрунтувати напрямки вдосконалення процесу управління розвитком експортного потенціалу промислових підприємств; визначити комплекс проблем управління експортним потенціалом і сформулювати управлінські впливи на його розвиток.

Об'єктом дослідження є процес формування та розвитку експортного потенціалу підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні питання аналізу та оцінки експортного потенціалу енергомашинобудівного підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розвитку та уточненні теоретичних положень, розробці науково обґрунтованих рекомендацій щодо формування експортного потенціалу енергомашинобудівного підприємства.

Одержані результати і висновки дають можливість керівництву підприємства приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо формування та розвитку експортного потенціалу підприємства. Положення й практичні рекомендації, запропоновані в дипломній роботі, сприятимуть вдосконаленню процесу управління розвитком експортного потенціалу підприємства.

Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. В першому розділі розглянуто теоретично-методичні засади діагностики експортного потенціалу підприємства, а саме: економічну сутність і особливості формування, структурні елементи експортного потенціалу підприємства та методологічні підходи до оцінки стану експортного потенціалу підприємства. У другому розділі проведені аналіз та оцінка стану експортного потенціалу ДП «Електроважмаш», тобто проаналізовані економічна, фінансово-господарська та зовнішньоекономічна діяльність даного підприємства. У третьому розділі розглянуто організаційно-методичне забезпечення діагностики експортного потенціалу підприємства, а саме методичне забезпечення формулювання цілей експортного потенціалу підприємства, вибору сегменту зовнішнього ринку підприємства та організаційне забезпечення управління розвитком експортного потенціалу підприємства.